Ministerie van Justitie en Veiligheid

Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
7 oktober 2026

Bijlage(n)
4

nota

Kamerbrief Tijdelijke wet transparantie turboliquidatie

1. Aanleiding

- Bijgaande concept kamerbrief gaat over turboliquidatie (versnelde bedrijfsbeëindiging) en houdt in:
  - een nadere inhoudelijke kabinetsreactie op het WODC-rapport naar de werking van de Tijdelijke wet transparantie turboliquidatie in de praktijk (‘rapport’);
  - de contouren van een aan de Tweede Kamer aangekondigde permanente wijziging van de turboliquidatie-regeling; en
  - het afdoen van een toezegging die de Staatssecretaris van Financiën (‘StasFin’) mede namens u aan de TK heeft gedaan om in te gaan op de omvang van het misbruik van de turboliquidatie.
- De concept bijlage bij de kamerbrief voorziet alle aanbevelingen uit het WODC-rapport van een appreciatie.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met het verzenden van bijgaande brief met bijlage aan de EK en TK.

3. Kernpunten

Turboliquidatie

- Turboliquidatie is de nu al bestaande regeling in het Burgerlijk Wetboek (BW) waarmee een rechtspersoon, zoals een Besloten Vennootschap (BV), die geen baten heeft op eigen initiatief kan worden beëindigd. Een ontbindingsbesluit van (doorgaans) de aandeelhouders is in dat geval voldoende om de rechtspersoon automatisch te laten eindigen. Dit kan ook als er schulden zijn.
- De regeling laat ruimte voor ondernemers om toe te werken naar de beëindiging, door overeenkomsten – waaronder bijvoorbeeld overeenkomsten met leveranciers – op te zeggen, alle baten te gelde te maken en met de opbrengst schulden zoveel mogelijk af te lossen (een ‘feitelijke vereffening’).
- Voordeel is dat dit proces betrekkelijk snel en eenvoudig verloopt. Wel zijn er zorgen over mogelijk misbruik van de regeling door kwaadwillenden, vooral als er schulden achterblijven.
- De regeling wordt jaarlijks tussen de 30.000 en 50.000 keer gebruikt.

Tijdelijke wet transparantie turboliquidatie

- Naar aanleiding van deze zorgen over misbruik en de verwachte toename in bedrijfsbeëindigingen na de COVID-19 periode is op 15 november 2023 de Tijdelijke wet transparantie turboliquidatie in werking getreden. Deze tijdelijke wet beoogt de transparantie bij turboliquidatie te vergroten, de rechtsbescherming van schuldeisers te verbeteren en misbruik tegen te gaan.

Beoogd is om hiermee de turboliquidatie een geschikter instrument te maken voor eenvoudige, bonafide bedrijfsbeëindigingen. Schuldeisers moeten door een verbeterde informatiepositie beter in staat zijn om af te wegen of juridische stappen gewenst zijn.

- De tijdelijke wet introduceert een verplichting voor het (voormalig) bestuur van de beëindigde rechtspersoon om financiële verantwoording te deponeren bij de Kamer van Koophandel en een aantal (privaatrechtelijk en publiekrechtelijke) handhavingsmechanismen om de naleving te bevorderen.
- De tijdelijke wet liep tot 15 november 2025, maar kon per koninklijk besluit met twee jaar worden verlengd. Wordt vóór 15 november 2027 een nieuw wetsvoorstel ingediend, dan loopt de tijdelijke regeling door tot aan de inwerkingtreding van de nieuwe wet.

Evaluatie van de tijdelijke wet

- In de zomer van 2025 is het rapport uitgebracht over het onderzoek naar de werking van de tijdelijke wet. Het onderzoeksrapport concludeert, kort gezegd, dat de verantwoordingsverplichting in geval van naleving bijdraagt aan meer transparantie bij turboliquidatie en de verbetering van de rechtspositie van schuldeisers, conform de doelstellingen van de wet. De bevinding is dat de naleving niet altijd voldoende is, waardoor deze doelstellingen in de praktijk niet altijd worden bereikt. De wet lijkt volgens de onderzoekers in mindere mate bij te dragen aan de beoogde preventie van misbruik, hoewel de omvang en frequentie van fraude en misbruik van turboliquidatie onduidelijk is.
- De onderzoekers bevelen aan om de voorzieningen uit de tijdelijke wet, op onderdelen aangepast, permanent in te voeren. Enkele concrete aanbevelingen worden gedaan om in het kader van een permanente regeling te verkennen. Die zien met name op (privaatrechtelijke en publiekrechtelijke) handhavingsmechanismen om de naleving van de verantwoordingsverplichting te verbeteren.
- Per brief van 12 augustus 2025 is het rapport naar de EK en TK gestuurd en van een eerste reactie voorzien. Overeenkomstig de aanbevelingen van de onderzoekers is een wetgevingstraject aangekondigd om de voorzieningen uit de tijdelijke wet permanent in te voeren, in welk kader ook zal worden bezien welke aanpassingen in de regeling wenselijk zijn.

Appreciatie van de aanbevelingen & permanente regeling

- De bijgaande kamerbrief schetst de contouren van een permanente wijziging van de turboliquidatie-regeling en betrekt de hiervoor relevante aanbevelingen van de onderzoekers daarbij. Aangegeven wordt:
  - dat het wenselijk is dat de turboliquidatie, als instrument voor een eenvoudige bedrijfsbeëindiging, behouden blijft. Ondernemers hebben er belang bij laagdrempelig te kunnen stoppen; schuldeisers hebben belang bij een afwikkeling tegen lage kosten & opbrengstmaximalisatie (mits zorgvuldig uitgevoerd) en het handelsverkeer is erbij gebaat om te voorkomen dat rechtspersonen (leeg en inactief) blijven bestaan en voor oneigenlijke doelen worden gebruikt;
  - dat de turboliquidatie mét schulden wordt behouden, zoals de onderzoekers aanbevelen, vanwege het risico dat dat veel bedrijven anders niet worden beëindigd of in faillissement. Faillissement is evenwel relatief duur en heeft voor lege rechtspersonen niet altijd meerwaarde omdat er niets van waarde te verdelen is;

  - dat bij het verbeteren van de regeling een goede balans moet worden gevonden tussen het belang van een relatief snelle en eenvoudige bedrijfsbeëindiging enerzijds en het belang bij (meer) waarborgen tegen misbruik anderzijds;
  - dat een beleidsoptie wordt verkend waarbij het deponeren van financiële verantwoording een voorwaarde wordt voor de beëindiging. In dat geval eindigt de lege rechtspersoon niet meer automatisch als een ontbindingsbesluit is genomen. Dat maakt de regeling naar verwachting minder aantrekkelijk voor kwaadwillenden en bevordert de naleving van de verantwoordingsverplichting en daarmee het realiseren van de beleidsdoelen in de praktijk;
  - dat instrumenten voor de verdere verbetering van de positie van schuldeisers worden verkend, wanneer duidelijk is dat de informatie vanuit de onderneming tekortschiet. Bijvoorbeeld door bestuurders te verplichten inlichtingen te geven over de bedrijfsbeëindiging en de aansprakelijkheidsregeling voor bestuurders aan te scherpen.
- N.a.v. de toezegging, gedaan door de SvFIN, om de voorliggende brief in te gaan op de omvang van het misbruik van turboliquidatie wordt in de brief het volgende vermeld. Zoals ook de onderzoekers opmerken is de omvang van het misbruik niet bekend. Aangegeven wordt dat u niet voornemens bent om hier nader onderzoek naar te doen, omdat er dankzij de waardevolle aanbevelingen in het WODC-rapport een duidelijke richting zichtbaar is waarlangs de regeling kan worden verbeterd. Bovendien blijkt uit eerder aan de kamer toegezonden informatie dat ook in deelonderzoeken van de Belastingdienst de omvang van misbruik niet met zekerheid kon worden vastgesteld.[1]

4. Toelichting

- Parallel aan de voorbereiding van deze brief wordt het voorontwerp voor een permanente regeling voorbereid. Deze bevindt zich in de interdepartementale afstemmingsfase. Het streven is om dit in de loop van dit najaar aan u voor te leggen om de internetconsultatie te starten. Dit wetsvoorstel moet uiterlijk 15 november 2027 worden ingediend bij de Tweede Kamer.

4.1. Politieke context

- In december 2025 zijn er artikelen verschenen in het FD en de Groene Amsterdammer over misbruik van turboliquidatie.[2] Naar aanleiding daarvan zijn er Kamervragen gesteld door de leden Straatman en Van Dijk (beiden CDA) en het lid Stultiens (Pro). Deze vragen zijn beantwoord door uw ambtsvoorganger, de vragen van het lid Stultiens mede namens de StasFin.
- De voormelde toezegging om in te gaan op de omvang van het misbruik van turboliquidatie, heeft de StasFin – mede namens u – gedaan tijdens het Commissiedebat Belastingdienst van 19 maart 2026, op verzoek van het lid Stultiens (PRO).
- Op verzoek van de vaste commissie voor Financiën heeft in de TK op 26 mei 2026 een technische briefing plaatsgevonden over misbruik van

[1] https://open.overheid.nl/documenten/0b2711e3-9bf6-4e7e-846f-59ec8193ec3c/file) en Kamerstukken II 2025/26, 31066, nr. 1529.
[2] Financieel Dagblad, 20 december 2025, https://fd.nl/bedrijfsleven/1581493/misbruik-via-de-plof-bv-kinderlijk-eenvoudig-en-niemand-krijgt-er-vat-op;
Financieel Dagblad, 19 december 2025, https://fd.nl/bedrijfsleven/1581089/fiscus-loopt-ruim-1-5- mrd-mis-door-spoorloze-ondernemers-en-plof-bvs;
De Groene Amsterdammer, 19 december 2025, https://www.groene.nl/artikel/fraude-en-turboliquidaties-in-nederland

turboliquidatie. Hieraan hebben deelgenomen de Belastingdienst en, met uw instemming, ambtenaren van JenV. Uit deze briefing kwam het beeld naar voren dat er zorgen leven bij Kamerleden over het figuur turboliquidatie en dat men neigt naar het aanbrengen van beperkingen en extra waarborgen.

4.2. Financiële overwegingen

- Voor de financiering van het voorontwerp voor de permanente regeling is in het kader van de kamerbrief van 12 augustus 2025 in ambtelijk overleg met EZ aansluiting gezocht bij het wetsvoorstel Datavisie Handelsregister eerste tranche van MinEZ. Onderdeel van dat wetsvoorstel is onder meer het toekomstbestendig maken van de financiering van het handelsregister door een herschikking van de geldende tarieven. Het idee was dat de kosten voor een permanente turboliquidatie-regeling in de hierdoor gegenereerde dekking konden worden betrokken.
- Deze dekking blijkt niet mogelijk te zijn, waardoor er op dit moment geen financiering voor de permanente regeling beschikbaar is. Als alternatief is, in overleg met EZ, FEZ en IRF, besproken dat een verkenning wordt uitgevoerd naar de mogelijkheid om de regeling te financieren vanuit een bijdrage van rechtspersonen die van de regeling gebruik maken. Dit wordt in de concept kabinetsreactie vermeld. Daarbij wordt aangegeven dat als er geen financiering wordt gevonden, het voorontwerp niet in consultatie kan.
- Als een wetsvoorstel met een permanente regeling bij de TK wordt ingediend voor de tijdelijke wet vervalt op 15 november 2027, dan kan de tijdelijke wet worden verlengd totdat de permanente regeling van kracht wordt, mits daarvoor financiering voor wordt gevonden. Daarvoor zal te zijner tijd met EZ worden besproken of financiering vanuit de Datavisie Handelsregister eerste tranche een mogelijkheid is of dat er alternatieve financiering moet worden gevonden.

4.3. Afstemming

Intern: DRC, DFEZ
Extern: EZ, KvK, Fin, Belastingdienst en VWS.

4.4. Communicatie

In afstemming met DCOM.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing. Alles uit de beslisnota kan openbaar worden gemaakt bij toezending van bijgaande stukken aan de EK en TK.

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

6. Bijlagen

- Kamerbrief d.d. 12 augustus 2025 n.a.v. WODC-rapport naar de werking van de Tijdelijke wet transparantie turboliquidatie
- Bijlage bij de kamerbrief d.d. 12 augustus 2025: het WODC-rapport
- Concept Kabinetsreactie WODC-rapport (aan TK en EK)
- Concept bijlage bij Kabinetsreactie WODC-rapport